

CZĘŚĆ OPISOWA

do informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

1. DANE EWIDENCYJNE:

- 1.1 Obiekt: Miejsca postojowe dla samochodów osobowych
1.2 Adres: Świdnica, ul. Śląska 35, dz. nr 3152, 3154 Obręb 0004 Śródmieście
1.3 Inwestor: Świdnicki Ośrodek Sportu i Rekreacji, ul. Śląska 35, 58-100 Świdnica
1.4 Stadium opracowania: informacja BIOZ

2. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA

Niniejsze opracowanie zostało wykonane na podstawie:

- 1) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120 z 2003 r., poz. 1126),
- 2) Projektu budowlanego dla zadania jw.

3. ZAKRES ROBÓT BUDOWLANYCH

Projektowany zakres robót budowlanych uwzględnia:

- a) roboty przygotowawcze: wytyczenie geodezyjne obiektu w terenie, zagospodarowanie terenu budowy, wykonanie przyłączy do sieci infrastruktury technicznej na potrzeby budowy,
- b) roboty rozbiórkowe i demontażowe w zakresie kolidującym z projektowanym zagospodarowaniem terenu,
- c) wycinka drzewa w strefie zjazdu z ulicy Sportowej, kolidującego z projektowanym zagospodarowaniem terenu,
- d) przesadzenie drzew rosnących w strefie projektowanej przebudowy zjazdu publicznego z ulicy Sportowej, które nie podlegają ochronie na podstawie ustawy O ochronie przyrody,
- e) budowa miejsc postojowych i obszaru komunikacji kołowej o nawierzchni z kostki betonowej na podbudowie tłuczniowej,
- f) budowa nawierzchni dojść pieszych z kostki betonowej na podbudowie tłuczniowej, zapewniających obsługę komunikacyjną dla projektowanych miejsc postojowych,
- g) budowa ścianki oporowej zabezpieczającej ciągu komunikacji pieszej prowadzone na różnych poziomach w sąsiedztwie budynku szatni,
- h) budowa infrastruktury technicznej: odwodnienia liniowego, separatora koalescencyjnego, przyłącza kanalizacji deszczowej, studni kanalizacyjnych,
- i) zabezpieczenie istniejącej infrastruktury technicznej terenu rurami ochronnymi w strefach skrzyżowań z projektowanymi elementami zagospodarowania,
- j) korekta wysokościowa armatury zabudowanej na istniejących urządzeniach infrastruktury technicznej w związku ze zmianą ukształtowania terenu w obrębie działki nr 3154,
- k) budowa ogrodzenia uzupełniającego w strefie zjazdu z ulicy Sportowej,
- l) zagospodarowanie terenów zieleni urządzonej – trawników,
- m) uporządkowanie terenu.

4. WYKAZ ISTNIEJĄCYCH OBIEKTÓW BUDOWLANYCH

Istniejące obiekty budowlane zlokalizowane w strefie zainwestowania oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie:

- budynek szatni na terenie ŚOSiR,
- budynek lodowiska na terenie ŚOSiR,
- gminna droga publiczna, w pasie ulicy Sportowej (dz. nr 3152),
- sieci uzbrojenia technicznego terenu:
 - a) w pasie drogowym ulicy Sportowej - linia kablowa eWN, sieć wodociągowa w400, sieć kanalizacji deszczowej kd200,
 - b) na terenie ŚOSiR - sieć gazociągowa g63, wewnętrzna kanalizacja deszczowa kd100, kd160, kd200, wewnętrzna kanalizacja sanitarna ks200, doziemna wewnętrzna linia kablowa eNN, 2eNN.

5. ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA TERENU MOGĄCE STWARZAĆ ZAGROŻENIE

Do elementów zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi przy realizacji robót budowlanych zaliczono:

- 1) gminną drogę publiczną, w pasie ulicy Sportowej (dz. nr 3152),
- 2) uzbrojenie techniczne terenu, w tym między innymi:
 - a) w pasie drogowym ulicy Sportowej - linia kablowa eWN, sieć wodociągowa w400,
 - b) na terenie ŚOSiR - sieć gazociągowa g63, doziemna wewnętrzna linia kablowa eNN, 2eNN.

6. PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIA PODCZAS REALIZACJI ROBÓT BUDOWLANYCH

Roboty budowlane podczas realizacji, których może wystąpić zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia:

- 1) roboty demontażowe i rozbiórkowe,
- 2) roboty ziemne fundamentowe oraz wykopy liniowe pod infrastrukturę techniczną terenu i pod obiekty budowlane o głębokości powyżej 1,0 m,
- 3) zabezpieczanie wykopów i demontaż elementów zabezpieczających,
- 4) roboty budowlane związane z odwadnianiem wykopów – studnie depresyjne, igłofiltry, ścianki szczelne itp.
- 5) roboty budowlane związane z realizacją przecisku lub przewiertu w terenie uzbrojonym,
- 6) roboty budowlane prowadzone w miejscach zbliżeń i kolizji z istniejącymi sieciami, instalacjami i urządzeniami budowlanymi, w tym szczególnie roboty budowlane prowadzone w strefie zbliżenia z doziemną kablową linią energetyczną eWN oraz siecią gazową g63,
- 7) prace ślusarskie: cięcie, szlifowanie, spawanie elementów stalowych,
- 8) roboty drogowe: cięcie, szlifowanie, zagęszczanie
- 9) szalowanie i stemplowanie żelbetowych elementów konstrukcyjnych,
- 10) wylewanie żelbetowych elementów konstrukcyjnych,
- 11) transport nieprowadzony,
- 12) transport technologiczny gruzu, złomu, materiałów i sprzętu oraz załadunek gruzu na środki transportu samochodowego,
- 13) komunikacja piesza i kołowa w strefach wykonywania robót budowlanych.

Do przewidywanych zagrożeń podczas realizacji w/w robót budowlanych zaliczyć należy:

- ryzyko uduszenia, zmiżdżenia, złamań, przygniecień, zwichnięć w wyniku osunięcia się gruntu w wykopie gł. powyżej 1,0 m,
- ryzyko „upłynnienia” gruntu – kurzawki,
- ryzyko spadania z wysokości przedmiotów, narzędzi, materiałów i wyrobów budowlanych,
- ryzyko zerwania się zawiesia przy transporcie nieprowadzonym,
- ryzyko przygniecenia, zmiżdżenia, złamania i zwichnięcia kończyn oraz innych części ciała przy robotach realizowanych z użyciem maszyn budowlanych,
- ryzyko zaprószenia ognia,
- ryzyko porażenia prądem elektrycznym,
- ryzyko poparzenia,
- ryzyko otarć i skaleczeń,
- ryzyko potknięcia i upadku,
- ryzyko przerwania ciągłości, perforacji lub uszkodzenia urządzeń infrastruktury technicznej terenu (ryzyko awarii) i wiążące się z tym niebezpieczeństwo zalania wykopu, utonięcia, wybuchu,
- ryzyko kolizji strefy wykonywania robót budowlanych z wewnętrzną komunikacją pieszą i kołową i wiążące się z tym niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia,
- ryzyko kolizji w strefie wykonywania robót budowlanych z ruchem pieszym i kołowym na drogach publicznych i wiążące się z tym niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia.

7. SPOSÓB PROWADZENIA INSTRUKTAŻU PRACOWNIKÓW

Przed przystąpieniem do realizacji robót budowlanych należy przeprowadzić instruktaż dla wszystkich pracowników z zakresu:

- 1) przepisów bezpieczeństwa i higieny – szkolenie ogólne oraz szkolenia stanowiskowe związane z każdym stanowiskiem pracy, które pojawi się w trakcie realizacji robót dotyczące zasad bezpiecznego stosowania i posługiwania się urządzeniami i narzędziami na budowie,
- 2) konieczności stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej zapobiegających przed skutkami zagrożeń (kasków ochronnych, rękawic, okularów itp.),
- 3) konieczności stosowania przez pracowników środków ochrony zbiorowej – wydzielanie stref ochronnych, siatki ochronne, zadaszenia itp.,
- 4) zasad postępowania w przypadku zagrożenia w tym zagrożenia pożarowego,
- 5) zasad bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby.

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie stanowiskowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia.

Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy.

Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.

Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy.

Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika. Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 – miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy.

Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 – lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku.

Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarek z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW. Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników.

Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

8. ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWOM

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków. Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników.

Przyczyny organizacyjne powstania wypadków przy pracy:

- a) niewłaściwa ogólna organizacja pracy
 - 1) nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań,
 - 2) niewłaściwe polecenia przełożonych,
 - 3) brak nadzoru,
 - 4) brak instrukcji posługiwania się czynnikiem materialnym,
 - 5) tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa pracy,
 - 6) brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii,
 - 7) dopuszczenie do pracy człowieka z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich;
- b) niewłaściwa organizacja stanowiska pracy:
 - 1) niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowiskach pracy,
 - 2) nieodpowiednie przejścia i dojścia,
 - 3) brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór

Przyczyny techniczne powstania wypadków przy pracy:

- a) niewłaściwy stan czynnika materialnego:
 - 1) wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia,
 - 2) niewłaściwa stateczność czynnika materialnego,
 - 3) brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające,
 - 4) brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór,
 - 5) brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń,
 - 6) niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw;
- b) niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego:
 - 1) zastosowanie materiałów zastępczych,
 - 2) niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych;

- c) wady materiałowe czynnika materialnego:
1) ukryte wady materiałowe czynnika materialnego;
- d) niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego:
1) nadmierna eksploatacja czynnika materialnego,
2) niedostateczna konserwacja czynnika materialnego,
3) niewłaściwe naprawy i remonty czynnika materialnego.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej

Kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:

- zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
- zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę.

Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu).

Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

W celu zapewnienia warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia zarówno pracowników budowlanych jak i użytkowników obiektu w trakcie prowadzenia robót budowlanych należy:

- 1) roboty powinny być prowadzone pod nadzorem osoby posiadającej odpowiednie uprawnienia budowlane i aktualne zaświadczenie ukończenia szkoleni z zakresu BHP,
- 2) ogrodzić i zabezpieczyć w sposób trwały, przed przypadkowym dostępem osób trzecich, plac budowy lub strefę wykonywania robót budowlanych. Do ogrodzenia należy użyć, np.: segmentowego ogrodzenia stalowego, ogrodzenia z blachy trapezowej na słupkach stalowych (drewnianych) lub pełnego ogrodzenia z desek.
- 3) teren budowy i obszar wykonywania robót budowlanych w sposób widoczny oznakować tablicą informacyjną budowy oraz tablicami ostrzegawczymi typu: UWAGA TEREN BUDOWY, NIEUPOWAŻNIONYM WSTĘP WZBRONIONY UWAGA ROBOTY NA WYSOKOŚCI, UWAGĄ GŁĘBOKIE WYKOPY,
- 4) podczas realizacji robót budowlany wewnątrz budynku, wydzielić strefę bezpieczeństwa w sposób uniemożliwiający przypadkowe wejście osobom trzecim stosując do tego ogrodzenia jw. Strefę odpowiednio oznakować. Na czas wykonywania robót, o ile będzie to możliwe, wyeliminować całkowicie ruch pieszki z bezpośredniego sąsiedztwa strefy bezpieczeństwa,
- 5) odpowiednio zabezpieczyć wszystkie maszyny i urządzenia mechaniczne, elektryczne, energetyczne i inne, w sposób eliminujący możliwość powstania zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i mienia podczas wykonywania robót budowlanych,
- 6) przed przystąpieniem do realizacji robót budowlanych należy przeprowadzić instruktaż pracowników w zakresie opisanym w pkt 7 oraz udzielić informacji i instruktażu z zakresu bezpieczeństwa poruszania się i przebywania w sąsiedztwie strefy prowadzenia robót budowlanych oraz z zakresu możliwych do wystąpienia zagrożeń,
- 7) pracownicy pracujący na budowie powinni być wyposażeni w odzież ochronną oraz środki ochrony osobistej.
- 8) pracownicy wykonujący roboty budowlane powinni być wyposażeni w narzędzia, przyrządy i urządzenia sprawne technicznie i dopuszczone do użytkowania,
- 9) wszystkie stanowiska pracy należy wyposażyć z odpowiednie instrukcje stanowiskowe,
- 10) pracownik obowiązany jest utrzymywać w należytym stanie i porządku miejsce pracy oraz obsługiwane maszyny i urządzenia, jak również eksploatować je zgodnie z przepisami techniczno-ruchowymi,
- 11) pracownik obowiązany jest przed rozpoczęciem pracy sprawdzić stan bezpieczeństwa w miejscu pracy,

- 12) każdy pracownik obowiązany jest zaalarmować przełożonego o grożącym niebezpieczeństwie,
- 13) osoby kierownictwa i nadzoru obowiązane są kontrolować każde stanowisko pracy i instruować pracowników o zasadach bezpiecznego wykonywania robót,
- 14) w razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia należy niezwłocznie wstrzymać roboty i podjąć niezbędne kroki w celu usunięcia zagrożenia,
- 15) montaż urządzenia transportu pionowego – przyściennego wyciągu budowlanego, przez osobę posiadającą do tego stosowne uprawnienia. Urządzenie dźwigowe powinno być sprawne oraz posiadać aktualne świadectwo dopuszczenia do użytku przez Urząd Dozoru Technicznego. Po zamontowaniu wyciągu, przed rozpoczęciem jego użytkowania, należy zgłosić do odbioru montaż urządzenia dźwigowego do Urzędu Dozoru Technicznego. Ponadto każdorazowe przestawienie wyciągu budowlanego wymaga ponownego zgłoszenia do odbioru w Urzędzie Dozoru Technicznego. Obsługę wyciągu należy powierzyć osobie posiadającej odpowiednie uprawnienia do obsługi tego typu urządzeń,
- 16) pracownicy pracujący na „wysokości” powinni posiadać aktualne zaświadczenie lekarskie dopuszczające ich do wykonywania robót wysokościowych,
- 17) wyznaczyć miejsca składowania materiałów budowlanych oraz ustawienia sprzętu budowlanego,
- 18) wyznaczyć i odpowiednio zabezpieczyć punkty poboru wody i energii elektrycznej,
- 19) wyznaczyć i oznakować strefę niebezpieczną wokół miejsca wykonywania robót,
- 20) dojścia i dojazdy do miejsca budowy należy oznakować i zabezpieczyć przed przypadkowym wejściem osób postronnych. Na widocznym miejscu umieścić tablicę informacyjną :DOJAZD DO PLACU BUDOWY. W nocy należy umieszczać odpowiednio oznakowanie świetlne,
- 21) przed przystąpieniem do wykonywania robót ziemnych należy bezwzględnie przeanalizować strefę wykonywania robót ziemnych z uwagi na techniczne uzbrojenia inżynierskie naziemne i podziemne,
- 22) roboty ziemne realizować z zachowaniem szczególnej ostrożności, warunków bhp, warunków technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz zgodnie z normami PN-B-06050:1999, PN-S-02205:1998 i BN-88/8932-02. Wykopy o ścianach pionowych bez rozparcia, podparcia lub nieumocnionych skarpach mogą być wykonywane w nienawodnionych gruntach (suchych) oraz w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu, a głębokości wykopu nie będzie większa niż: 1,25 m w gruntach małosopistych i 1,5 m w gruntach spoistych. Wykopy o głębokości większej niż powyżej należy wykonywać ze skarpami o bezpiecznym pochyleniu (np.: 2:1 w gruntach zwięzłych i bardzo spoistych, 1:1,25 w gruntach małosopistych, 1:1,5 w gruntach sypkich) lub z umocnieniem ścian wykopu, np.: pełne deskowanie. W wykopach umocnionych należy wykonać wyjścia awaryjne. Stan (umocnienia) ścian wykopów powinien być sprawdzany okresowo oraz niezwłocznie po np.: intensywnym deszczu. Wykopy zabezpieczyć przed zalewaniem przez wody powierzchniowe. Krawędzie wykopów zabezpieczyć w barierkami ochronnymi i pomostami technologicznymi. Robót fundamentowych nie należy wykonywać w trakcie trwania opadów atmosferycznych mogących spowodować uplastycznienie i rozluźnienie struktury gruntu rodzimego w poziomie posadowienia.
W strefie zbliżeń oraz strefach ochronnych dla podziemnego uzbrojenia inżynierskiego terenu roboty ziemne wykonywać ręcznie, zgodnie z obowiązującymi przepisami i pod nadzorem właścicieli lub administratorów tych urządzeń,
- 23) roboty ziemne w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego układu fundamentowego budynku należy wykonywać metodą ręczną z zachowaniem najwyższej ostrożności, przepisów techniczno-budowlanych i bhp. W trakcie robót zabrania się podkopywania istniejącego układu fundamentowego,
- 24) ściany wykopów fundamentowych zabezpieczać przed utratą stateczności,
- 24) przed przystąpieniem do wykonywania robót budowlanych należy odłączyć i zdemontować wszystkie urządzenia i sieci kolidujące z projektowanym zakresem robót. Odłączenia i demontażu tych urządzeń dokonuje właściciel sieci i urządzeń na wniosek zainteresowanej strony w oparciu o obowiązujące przepisy,
- 26) bezwarunkowo zabrania się wykonywania jakichkolwiek robót budowlanych w strefie zbliżenia i kolizji z urządzeniami energetycznymi w przypadku występowania w nich napięcia elektrycznego.
- 27) wejścia i zejścia do budynku, zlokalizowane w strefie wykonywania robót budowlanych zabezpieczyć daszkami ochronnymi o szerokości większej o co najmniej 100 cm z każdej strony wejścia (zejścia),
- 28) daszki ochronne powinny być nachylone w kierunku ściany lub rusztowania pod kątem nie mniejszym niż 40° do poziomu,
- 29) daszki powinny być szczelne i wykonane z wyrobów amortyzujących upadek przedmiotu lub materiału,
- 30) odległość daszku w najniższym jego punkcie od terenu powinna być nie mniejsza niż 2,40 m,
- 31) wysięg daszków ochronnych licząc w rzucie poziomym od zewnętrznego rzędu rusztowania do krawędzi daszku powinna być nie mniejsza niż 2,20 m przy rusztowaniu o wysokości do 20,0 m,
- 32) robotnicy zatrudnieni przy montażu i demontażu rusztowań powinni być przeszkoleni oraz posiadać stosowne uprawnienia do wykonywania powyższych czynności,
- 33) wykonywanie, ustawianie lub rozbieranie rusztowań jest zabronione: o zmroku, jeżeli nie zapewniono oświetlenia sztucznego, które daje dobrą widoczność, w czasie mgły, opadów deszczu i śniegu oraz gołoledzi, podczas burzy i silnych wiatrów,
- 34) rusztowania powinny być wyposażone w pomosty o powierzchni roboczej wystarczającej do pomieszczenia pracowników, składowania podręcznych narzędzi i niezbędnej ilości materiałów,
- 35) obciążanie pomostów ponad określoną ich nośność, gromadzenie się na nich pracowników oraz pozostawienie narzędzi lub materiałów przy krawędziach pomostów jest zabronione,

- 36) użytkowanie rusztowania powinno być dopuszczone dopiero po jego sprawdzeniu i odbiorze przez nadzór techniczny oraz potwierdzeniu jego przydatności do wykonywania określonych robót wpisem do dziennika budowy przez kierownika budowy,
- 37) rusztowania należy obowiązkowo sprawdzać okresowo, nie rzadziej niż 1 raz na miesiąc, a ponadto po silnym wietrze, opadach atmosferycznych i przerwach roboczych dłuższych niż 10 dni,
- 38) miejsca, w których prowadzone są prace przy wznoszeniu lub rozbiórce rusztowań oraz w czasie wykonywania robót na rusztowaniu należy oznaczać za pomocą tablic ostrzegawczych umieszczonych na widocznym miejscu. Napisy umieszczone na tablicach powinny być widoczne i czytelne z odległości 10,0 m. Tablice należy umieszczać na wys. 2,50 m nad terenem ,
- 39) zabrania się wykonywania prac budowlanych na dachu i rusztowaniach w trakcie trwania opadów atmosferycznych deszczu i śniegu oraz w okresie występowania oblodzenia lub podczas warunków atmosferycznych, które mogą wywołać niebezpieczny stan śliskiej nawierzchni np.: pomostów roboczych,
- 40) rusztowania przyścienne, rurowe wzdłuż elewacji ustawić na podwalinach rozkładających obciążenie. Zobowiązuje się kierownika budowy do odbioru rusztowań wpisem do dziennika budowy potwierdzającym zgodność montażu z projektem lub instrukcją i warunkami technicznymi,
- 41) Przy wykonywaniu robót maszynami należy ustalić strefę niebezpieczną i ustawić tablice ostrzegawcze; każde uruchomienie maszyny należy sygnalizować,
- 42) Części maszyn i urządzeń będące w ruchu należy zaopatrzyć w odpowiednie osłony lub inne zabezpieczenia,
- 43) Zabrania się dokonywania napraw, smarowania i czyszczenia maszyn i urządzeń będących w ruchu,
- 44) Zabrania się oczyszczania maszyn i urządzeń benzyną etylizowaną,
- 45) Maszyny i urządzenia o napędzie elektrycznym należy zabezpieczyć przed możliwością porażenia obsługi prądem elektryczn.
- 46) Demontaż maszyn oraz przenoszenie urządzeń o napędzie elektrycznym mogą być dokonywane wyłącznie po odłączeniu źródła zasilania,
- 47) Zabrania się używania uszkodzonych lub niesprawnych maszyn i urządzeń,
- 48) Maszyny i urządzenia ustawione na terenie pochyłym należy zabezpieczyć przed samoczynną zmianą położenia i uruchomieniem,
- 49) Zabrania się przekraczania dopuszczalnego ciśnienia w urządzeniach ciśnieniowych oraz pozostawiania ich w czasie pracy bez dozoru,
- 50) Demontażu, przestawiania i ponownego montażu urządzeń ciśnieniowych w tym zbiorników gazów technicznych może dokonać tylko wyspecjalizowane przedsiębiorstwo na zlecenie właściciela urządzeń (zbiorników), po ich wcześniejszym opróżnieniu i odpowiednim przygotowaniu, zgodnie z warunkami bhp i przepisami prawa. Po montażu urządzenie podlega sprawdzeniu i odbiorowi przez UDT,
- 51) Po zakończeniu robót budowlanych należy oczyścić i uporządkować plac budowy oraz doprowadzić teren działki do stanu zgodnego z jego przeznaczeniem.

9. ZALECENIA KARDYNALNE

Zabrania się rozpoczęcia i prowadzenia robót budowlanych do czasu:

- uzyskania przez inwestora decyzji pozwolenia na budowę,
- dopełnienia przez inwestora obowiązków, o których mowa w art. 18 i 41.4 ustawy Prawo budowlane,
- powierzenia obowiązków kierownika budowy i inspektora nadzoru w trybie określonym w ustawie Prawo budowlane, przez odpowiednie osoby mogące pełnić samodzielne funkcje techniczne w budownictwie,
- opracowania planu BIOZ przez kierownika budowy oraz projektu organizacji budowy ze szczególnym uwzględnieniem zbliżeń i skrzyżowań z doziemną instalacją gazociągową g63, elektroenergetyczną linią kablową eWN i siecią wodociągową w400,
- zabezpieczenia placu budowy, strefy dojazdu i dojść pieszych do placu budowy przez przypadkowym wtargnięciem osób postronnych,
- usunięcia kolizji z sieciami i urządzeniami budowlanymi.

Uwaga:

Roboty budowlane należy prowadzić z zachowaniem między innymi rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie bhp podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U.03.47.401), w tym ze szczególnym uwzględnieniem § 55. Roboty budowlane oraz użycie maszyn i urządzeń technicznych w strefie niebezpiecznej, mogą być prowadzone wyłącznie po całkowitym wyeliminowaniu zagrożenia, bądź na podstawie szczególnych warunków bezpieczeństwa określonych przez kierownika budowy w planie BIOZ, w którym warunki pracy uzgodnione zostaną z właścicielami sieci i urządzeń technicznych stanowiących zagrożenie. Decyzję o sposobie zabezpieczenia i prowadzenia robót budowlanych podejmuje kierownik budowy.

W trakcie organizacji placu budowy oraz w podczas realizacji robót budowlanych należy bezwzględnie przestrzegać przepisów prawa, warunków technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, przepisów techniczno-budowlanych, przepisów bhp i p.poż. oraz realizować je zgodnie z wiedzą techniczną.

10. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

W obrębie placu budowy należy umieścić stanowisko ochrony przeciwpożarowej składające się z: skrzyni z piaskiem drobnym, stojaka z wiadrami, bosakiem, liną, oraz kocem p.poż. Ponadto w obrębie stanowisk produkcyjnych oraz w biurze kierownika budowy należy zapewnić gaśnice proszkowe 3kg.

11. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21 poz.94 z późn. zm.),
- art. 20.1 ustawy z dn. 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 1994 Nr 89 poz. 414 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz.U.Nr 122 poz.1321 z póź. zm.)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (Dz.U. Nr 151 poz.1256 z póź. zm.)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczególnych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr62 poz. 285 z póź. zm.)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej (Dz.U.Nr 62 poz. 287 z póź. zm.)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby (Dz.U.Nr 62 poz. 288 z póź. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U.Nr 60 poz. 278)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 129 poz. 844 z póź. zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dn. 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz.U.Nr 118 poz. 1263 z póź. zm.)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz.U.Nr 120 poz. 1021 z póź. zm.)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U.Nr 47 poz. 401 z póź. zm.).

Opracował: